



Kráľova Lehota

Obecný časopis

December 2007

Číslo 4

Ročník 3



Foto F. Bizub

Svetlá dušičiek

*Začínajú ich spomienky
na tých, čo nikdy neodíšli
z našich sídc.*

*Najláskevjšie plamienky.
Sú krehkým putom
a predsa putom...*

*Možno jediným,
čo neprešla
chladná noc.*

Janka Bernáthová- Lehotská

Vážení spoluobčania, neúprosne, ale spravodlivo plynúci rytmus času nás opäť posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka, Vianoc. Pre každého iný pocit, iná predstava, iná forma a spôsob ich sprítomnenia. Ale v každom z nás spomienka, vinš, predsavzatie. Je prirodzené, že čas Vianoc nás vracia do minulosti, do rokov mladosti. Do domova, v ktorom vládol pocit bezpečia, atmosféra pokoja v prostredí plnom lásky. A určite v každom z nás je vôľa vytvoriť podobnú atmosféru v našich domovoch, v našich rodinách. Presuňme túto atmosféru aj do ulíc, či iných priestorov. Zachovajme si posvätnú úctu k týmto sviatkom, sviatkom pokoja, lásky a porozumenia.

Želám Vám radostné a pokojné prežitie vianočných sviatkov, želám Vám, aby sa splnili Vaše priania, očakávania a predsavzatia. Zároveň Vám prajem, aby ste do roka 2008 vykročili šťastnou nohou a s optimizmom. Iste nás postretnú i nepríjemné chvíle a okamihy, lebo aj tie patria k životu. Nezabudnime však na ľudskosť, toleranciu, vzájomnú pomoc a porozumenie.

Vladimír Kaprini, starosta obce

Milí priatelia, nachádzame sa vo vzácnom vianočnom čase, v čase ktorého základom je zvesť, že Boh nám poslal ako záchrancu svojho Syna Ježiša. V bežnom živote nás mnohé udalosti presvedčajú o tom, že svetom hýbu iba peniaze a že v ňom uspeje iba ten, kto má dostatočne široké lakte. Žiaľ, to nie je pre nás dobrá správa, pretože na to, aby jeden silný získal, musia mnohí slabí stratiť. To je kolotoč sveta, na ktorý väčšina dopláca. Boh však urobil niečo iné. On silný sa obetoval, aby sme my slabí získali. *Toto je svetlo Vianoc, že vo svete nie je iba zlo, ale že Boh doň zasial semenko lásky.*

Zo srdca Vám všetkým prajem, aby zvesť o dobrotivom Bohu zasiahla aj Vaše srdcia a naplnila Božím pokojom aj Vašu domácnosť.

Váš evanjelický farár Peter Vanoch

Na Vianoce chceme mať krásny, príjemný zážitok. Takýto krásny zážitok z Vianoc môže mať človek na Čiernom Váhu. Je to úplne idyllické prostredie na získanie vianočnej nálady. Predstavte si sneh, okolo Vás krásne husté lesy a uprostred nich učupený maličký kostolík.

Vianoce nám každý rok pripomínajú narodenie človeka, narodenie Božieho Syna Ježiša. On sa ako človek rodí na tento svet. Tento každoročný vianočný príbeh je aj príbehom pre nás. Vianočná udalosť narodenia Ježiša nám ma pripomínať, že aj v nás sa má narodiť nový človek. Nový človek, ktorý je lepší, dokonalejší. Človek, ktorý vie premieňať seba aj druhých na lepších, vytvárať lepši a šťastnejší pocit života.

Prajem Vám príjemné prežitie Vianočných sviatkov a šťastný Nový rok.

Rímskokatolícky farár z Hýb Ľubomír Hajdučík



Kráľova Lehota

December 2007 / číslo 4

Ročník 3

Zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva

Uznesenie číslo 4 / 2007

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 22. 08. 2007

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

- uznesenie č. 3/2007 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 30. 07. 2007 bolo splnené
- obsah návrhu ÚPN-O Kráľova Lehota je v súlade so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, ktorou je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Žilinského kraja, vyhlásenou nariadením vlády SR č. 223/1998 Z. z. z 26. mája 1998 a so záväznou časťou Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja, vyhlásenou VZN ŽSK č. 6 zo dňa 27. 04. 2005 (podľa stanoviska Žilinského samosprávneho kraja č. 3536/2007/ORR-002 zo dňa 16. 05. 2007
- návrh ÚPN-O Kráľova Lehota je po obsahovej stránke v súlade s § 11 stavebného zákona a postup jeho obstarania a prerokovania je v súlade so stavebným zákonom a ostatnými právnymi predpismi. Odborne spôsobilou, prostredníctvom ktorej obec zabezpečovala obstaranie predmetnej ÚPD, je Ing. arch. Zuzana Ištoková (reg. číslo 161)
- návrh ÚPN-O Kráľova Lehota, ktorý spracovala Ing. arch. Vlasta Cukorová z Liptovského Hrádku, je v súlade s § 12 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii
- záväzná časť ÚPN-O Kráľova Lehota navrhovaná na vyhlásenie všeobecne záväzným právnym predpisom je v súlade s § 13 stavebného zákona. V záväznej časti sa schvaľujú zásady a regulatívy a ustanovujú sa verejnoprospešné stavby
- na základe uvedených skutočností Krajský stavebný úrad v Žiline, odbor územného plánovania, podľa § 25, odst. 2, stavebného zákona súhlasí s predloženým návrhom ÚPN-O Kráľova Lehota (list č. 2007/00560/HRI zo dňa 03. 08. 2007)
- v súlade so zákonom o obecnom zriadení bol vyvesený návrh Všeobecne záväzného nariadenia od 06. 08. 2007 na úradnej tabuli na pripomienkovanie, pričom v pripomienkovej lehote neboli predložené žiadne pripomienky alebo pozmeňovacie návrhy

B. schvaľuje

- Územnoplánovacia dokumentáciu ÚPN-O Kráľova Lehota v textovej i grafickej časti a vyhlasuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2007 o Záväzných častiach ÚPN-O Kráľova Lehota

C. súhlasí

- s odpredajom pozemku vo vlastníctve Obce Kráľova Lehota, parcela 532/4, 523/10 o výmere 800 m² pre individuálnu bytovú výstavbu (IBV)

Overovatelia: Danica Lehotská, Jozef Lesák

Starosta obce: Vladimír Kaprini

Uznesenie číslo 5 / 2007

zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kráľovej Lehote, konaného dňa 22. 10. 2007

Obecné zastupiteľstvo v Kráľovej Lehote

A. konštatuje, že

- uznesenie č. 4/2007 z Obecného zastupiteľstva konaného dňa 22. 08. 2007 bolo splnené

B. schvaľuje

- správu o plnení rozpočtu Obecného úradu v Kráľovej Lehote k 30. 09. 2007

2. príspevok pre PhDr. Petra Viteka, Jamník 85, na vydanie druhého doplneného vydania knihy Erby miest a obcí Liptova vo výške 1.000,- Sk

B. súhlasí

1. s prijatím kontokorentného úveru z VÚB, a.s., Liptovský Mikuláš vo výške 700.000,- Sk formou dodatku k Zmluve o kontokorentnom úvere č. 2421/2005/UZ zo dňa 2. novembra 2005

Overovatelia: Pavel Lehotský, Danica Lehotská

Starosta obce: Vladimír Kapríni

Rozvoj obce

Aktivity v období august – november 2007



Dušan Lesák pri údržbe cintorína

ukončil rozsiahlu I. etapu výstavby splaškovej kanalizácie obce Kráľova Lehota o celkovom rozpočtovom náklade (RN) 16,4 mil. Sk.

Na základe odovzdaných dokladov od dodávateľa stavebných prác obec predloží žiadosť na ObÚ ŽP Liptovský Mikuláš o vydanie kolaudačného rozhodnutia.

V stanovenom termíne obec predloží žiadosť na Environmentálny fond Bratislava o poskytnutie finančnej dotácie na výstavbu „Kanalizácie a ČOV, II. etapa“ pre rok 2008 o celkovom RN 5,8 mil. Sk so spoluúčasťou obce na vetvu A (stará časť obce od obchodu Jednota po rod. dom p. Vrlíka, (stavebná a technologická časť ČOV II. etapy).

Preto obec opätovne vyzýva občanov, aby tam, kde je už vybudovaná a skolaudovaná kanalizácia, si na obecnom úrade vyzdvihli žiadosti na kanalizačné prípojky a napojili svoje rodinné a bytové domy na splaškovú kanalizáciu.

Územný plán obce (ÚPN – O)

V rámci Opatrenia 3.4 Renovácia a rozvoj obcí bol v stanovenom termíne podľa harmonogramu ukončený v auguste a následne v obecnom zastupiteľstve dňa 22. 08. 2007 schválený Smerný územný plán obce Kráľova Lehota.

Zo strany obce boli prevedené všetky úkony, vrátane záverečnej monitorovacej správy na MV a RR SR, nakoľko projekt bol financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ so spoluúčasťou obce. ÚPN – O rieši v časti osady Svarín rekreačno – oddychovú zónu vhodnú na výstavbu penziónov, rekreačných chat a športového využitia.

Národná kultúrna pamiatka (NKP) Kaštieľ Kráľova Lehota

Na základe schválenej žiadosti podanej obcou boli prevedené „Stavebné úpravy – strešný plášť“ na objekte kaštieľa o RN 1. 972 000 Sk, práce zahájené dňa 07. 08. 2007 a v termíne

Aktivačná činnosť nezamestnaných

V rámci aktivačnej činnosti prevádzali evidovaní nezamestnaní z našej obce (v počte 16) čistenie odvodňovacieho systému kanála od Detského domova po koniec ulice Potok, kanála hore Hutami, kanála za Pohostinstvom Jednota – popri št. ceste až po napojenie popod žel. trať, pílenie, štiepanie a rúbanie dreva do objektu MŠ a Kult. domu.

Ďalej prevádzali práce pri čistení obce a miestneho cintorína.

Výstavba splaškovej kanalizácie

Dodávateľ stavebných prác Slovenské inžinierske – priemyselné stavby (SIPS) s.r.o., Liptovský Hrádok

podľa uzatvorenej Zmluvy o dielo s dodávateľom stavebných prác SIPS s.r.o. Liptovský Hrádok ukončené v termíne do 15. 10. 2007.

Jestvujúci tvar a vzhľad strechy sa stavebnými úpravami nezmenil, došlo k odstráneniu poškodenej krytiny, odvodňovacích konštrukcií, žľabov, zvodov, včetně hákov a zderí, odstránili sa strešné laty, vybúrala sa povalová a nadstrešná časť nevyužívaných dvoch komínových telies. Ďalej bola odstránená narušená drevená, dosková časť ríms.

Pôvodný krov, najmä jeho spoje a ukotvenie boli spevnené klieštinami zosvorkovanými s krokvmi. Krov sa očistil a chemicky ošetril Pregnotitom. Na ošetrovaný krov bola položená podstrešná difúzna fólia a položila sa nová strešná krytina (škridla) TONDACH hnedej farby, dvojité. Úplne sa vymenil poškodený a nahnilý krov nad vstupom do kaštieľa a nad vikierom nad jedálňou.

Z medeného plechu sa zhotovili nové klampiarske konštrukcie strechy. Aj nové podokvapové a polkruhové žľaby i odpadové rúry sú z meď. Konštrukcie stolárske – montáž obloženia



Rekonštrukcia strechy kaštieľa, sídla Materskej školy

podhládov rovnou palubovkou na pero a drážku, obloženie palubovky, následné nátery Slovakrylom hnedej. Previedla sa montáž nového bleskozvodu na celom objekte strechy.

Ciele projektu, ktoré sme si stanovili, boli naplnené. Bola úplne zrekonštruovaná strecha celého objektu NKP Kaštieľa, včetně vybudovania nového odvodnenia dažďovej kanalizácie, ktoré bude poskytovať štandardné podmienky prevádzky celého objektu materskej školy a zabezpečenie starostlivosti o kultúrnu pamiatku.

Dotácia na základe schválenia Ministerstva kultúry SR cez Nadáciu Slovenského plynárenského priemyslu (SPP) bola 1,5 mil. Sk Zvyšné finančné prostriedky včetně nepredvídaných navyšiac prác, ktoré sa vyskytli počas realizácie, uhradila obec. Stavbu previedol SIPS s.r.o. Lipt. Hrádok vo veľmi dobrej kvalite.

Obec Kráľova Lehota predložila Záverečnú správu vyhodnotenia projektu včetně programovej a finančnej správy s potrebnými údajmi na Nadáciu SPP za účelom finančného vysporiadania. Nadácia SPP záverečnú správu odsúhlasila a urobila prevod zostávajúcich finančných prostriedkov na účet obce.

Obec Kráľova Lehota v termíne do 05. 11. 2007 predložila v rámci programu „Obnovme si svoj dom“ na Ministerstvo kultúry SR žiadosť o pridelenie finančnej dotácie pre rok 2008 na NKP Kaštieľ „Stavebné úpravy – obvodový plášť a spevnené plochy“ o celkovom RN 1. 732 000 Sk.

V. Kapríni, starosta obce Foto F. Bizub a V. Kapríni

Rekonštrukcia strechy a veže Evanjelického kostola v Kráľovej Lehote

V mesiacoch august – september 2007 bola zrekonštruovaná strecha a veža Evanjelického kostola v Kráľovej Lehote. Na streche sa vymenila eternitová krytina za škridlovú. Na veži bola opravená fasáda a prevedený náter. Na vežu aj strechu lode kostola bol namontovaný bleskozvod. Rekonštrukčné práce prevádzala firma Dollis Liptovský Mikuláš.



Finančné náklady boli 774 000,- Sk. Technický dozor nad prácami mal dozorca cirkevného zboru Milan Mrlían.

Ďakujeme Komposesorátu a urbariátu, pozemkovému spoločenstvu Kráľova Lehota, za zorganizovanie výrubu a sprostredkovanie predaja dreva z lesov Evanjelického cirkevného zboru v Kráľovej Lehote. Finančné prostriedky boli použité na rekonštrukciu kostola.

V budúcnosti chceme pokračovať v rekonštrukcii kostola a to nasledovnými prácami: Výmena okien na kostole, odvedenie dažďovej kanalizácie kostola, oprava vonkajšej fasády kostola, zastrešenie schodov kostola. Toto však nie je možné uskutočniť bez finančnej pomoci občanov a sponzorov. Preto sa obraciam na Vás milí spoluobčania s prosbou o Vaše finančné príspevky na tento účel, ktoré môžete vkladat' na číslo účtu: 0056710220/0900.

Ďakujeme.

Evanjelický cirkevný zbor v Kráľovej Lehote

Zo života obce

Výchrica

Krátko po polnoci v piatok 24. 8. 2007 sa cez našu obec prehnala silná výchrica s lejakom a bleskami idúcimi jeden za druhým. Spôsobil ju vpád horúceho vzduchu z juhu. Hoci trvala len necelých 10 minút, narobila veľké škody na lesoch i domoch. Výchrica prišla z dvoch smerov. Z Čertovice dolu Bockou dolinou narobila najväčšiu škodu v doline Michalovo. Kvôli polámaným stromom bola doprava na štátnej ceste prerušená do 11. hodiny. Výchrica poškodila strechy na drevárskej továrni, na garážach pri železničnej stanici a na



Zavalená štátna cesta smerom na Malužínú



Poškodená strecha drevárskej továrne



Vylámaný les za Štróblovou vilou

rodinnom dome v radovej zástavbe na Magdolinej skale. Padajúce stromy strhli elektrické vedenie pre ulicu Potok. V Štróblovej vile vylámala časť smrekovej hory, polámala vyše storočné lipy v parku, prevrátila stožiarovú trafostanicu. V Červenom Kúte vylámala horu na Starej Púti i na Vachtárovej. Z Priehyby išla dolu čiernovážskou dolinou a tam vylámala celé úseky hory.

Text a foto F. Bizub

Futbal III. B trieda dospelí – sezóna 2007 / 2008 jesenná časť

Dátum	Domáci - hostia	Výsl.	Dátum	Domáci - hostia	Výsl.
5. 8. 07	K. Lehota – L. Ondrej	3 : 1	16. 9. 07	V. Poruba – K. Lehota	3 : 0
12. 8. 07	Hybe – K. Lehota	5 : 5	23. 9. 07	K. Lehota - Vavrišovo	1 : 1
19. 8. 07	K. Lehota – L. Trnovec	1 : 1	30. 9. 07	L.Ondrašová – K.Lehota	0 : 1
26. 8. 07	K. Lehota - Dovalovo	3 : 4	7. 10. 07	K. Lehota - Gálovany	1 : 0
2. 9. 07	P. Lehota – K. Lehota	2 : 2	14. 10. 07	Gôtoľany – K. Lehota	kv : kp
9. 9. 07	K. Lehota - Ploštín	5 : 0			

Tabuľka jesennej časti sezóny 2007 / 2008

Klub	Počet				Skóre	Body
	záp.	výhr.	rem.	prehr.		
1. Vavrišovo	11	8	2	1	42:11	26
2. Dovalovo	11	8	1	2	35:15	25
3. Hybe	11	7	3	1	29:16	24
4. V. Poruba	11	5	3	3	20:21	18
5. K. Lehota	11	4	2	3	22:20	16
6. L. Ondrej	11	5	1	5	20:25	16
7. Gálovany	11	4	2	5	15:19	14
8. L. Trnovec	11	3	3	5	19:18	12
9. P. Lehota	11	3	3	5	16:20	12
10. Gôtoľany	11	3	3	5	13:18	12
11. Ploštín	11	2	2	7	14:35	8
12. L. Ondrašová	11	0	1	10	5:32	1

Rebríček strelcov

Miesto	Góly
10. Piovarčí Tomáš	5
11. Kunák Štefan	5
17. Lehotský Zdenko	4
21. Čimbora Ivan	3
57. Brtňan Ivan	1
59. Sirotiak Martin	1
60. Socka František	1
62. Čimbora Peter	1
64. Sirotiak Ján	1

www.obfz-lm.sk

Kultúrne podujatia v obci

Rozlúčka z prázdninami bola 1. 9. 2007. Podujatie s rôznymi súťažami a diskotékou pre deti usporiadal Obecný úrad v spolupráci s miestnymi požiarnikmi.

Posedenie s dôchodcami sa uskutočnilo v nedeľu popoludní 18. 11. 2007 v Kultúrnom dome. Usporiadal ho Obecný úrad z príležitosti úcty k starším občanom. Zúčastnilo sa ho vyše 60 dôchodcov z Kráľovej Lehoty. V príhovore starosta obce Vladimír Kaprini okrem iného povedal, že od seniorov si môžu mladí ľudia vziať skúsenosti a príklad za prácu, ktorú urobili pre obec. Kultúrny program zabezpečili deti materskej školy a miestny evanjelicko - katolícky spevokol.

Mikulášska nádielka pre deti do 15 rokov bola v nedeľu popoludní 9. 12. 2007 v sále kultúrneho domu vyzdobenej vianočným stromčekom. Sane s veľkým košom plným darčiek pomáhal ťahať Mikulášovi čert. Darčeky si museli deti zaslúžiť buď zarecitovaním básničky alebo zaspievaním pesničky. O darčeky sa pričínili Obecný úrad, Slovenská drevárska spoločnosť, s.r.o., Bioterm p. Fáberová a firma Skaly, štrky, piesky.



Deti materskej školy na posedení s dôchodcami



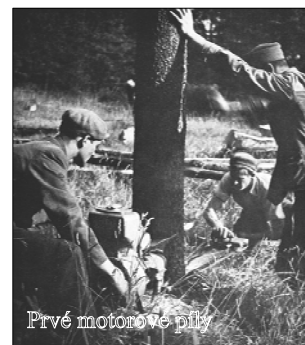
Mikuláš nadelil darčeky najprv tým najmenším

Lesná správa Čierny Váh

Kráľ Ľudovít I. daroval r. 1361 za verné služby územie medzi tokmi Váhu a Bocianky až po vrchy Kráľova hoľa a Bacúch kráľovolehotským zemanom. V 17. – 18. storočí ich však postupne zabralo hrádocké panstvo a v dolinách začalo usadzovať svoj lesnícky personál. Prvú horáreň na Čiernom Váhu (bola prvá v celom komplexe Nízkych Tatier) postavili v r. 1764.

Keď v roku 1762 spojila kráľovská komora (ustanovizeň pre zásobovanie kráľovského dvora) svoje panstva Hrádok a Likava v jedno a určila mu sídlo v Hrádku, zriadili tam i lesný úrad (Waldamt). Hrádcký lesný úrad bol v roku 1811 rozdelený na polesia (Revier) pod vedením polesných (Revierförster). Polesia boli Malužiná, Svarín, Chmelieneec, Ipolitica, Ráztocka, Kolesárky, Liptovská Teplička, Východná a Vrbica. Polesia pod vedením podpolesných (Unterförster) boli Čierny Váh a Liptovská Kokava. Podľa výkazu komory z roku 1817 bola rozloha hrádockého panstva 47 898 kat. jutár. Komore záležalo na liptovských lesoch, preto tam premiestňovala z horských oblastí Rakúska, najmä zo Salzburgu a z okolia Gmundenu dobrých úradníkov, tiež aj lesných odborníkov, ktorí mali za úlohu zaučať tunajších ľudí.

Od 19. storočia sa komorské lesy nazývali aj erárnymi. Dnes sú to štátne lesy. V roku 1851 vznikol pre územie Liptova Lesný úrad v Hrádku (Forstamt Hradek), ktorý prevzal správu komorským majetkov. Pod neho podliehali lesné správy (Forstverwaltung.), ktorých bolo koncom 19. a začiatkom 20. storočia osem – Čierny Váh, Likavka, Liptovská Osada, Liptovská Teplička, Lubochňa, Malužiná, Svarín a Východná.



Prvé motorové pily



Zväžanie koňmi



Nakladanie na železnici

Ťažba a doprava dreva na Čiernom Váhu, 1955

Už pred rokom 1860 viedla z horehronskej Heľpy cesta cez Priehybu a dolu Ipoliticou na Čierny Váh. Heľpania mali pasienky i na liptovskej strane hôľ. Odrábali za ne ako drevorubači, vlastníci koní ako povozníci a mladší pri vysádzaní stromčekov. V období medzi 1. a 2. svetovou vojnou boli postavené mnohé lesné ubytovne, kde najmä zo vzdialených dedín prichádzali robotníci na týždňovky. Boli to lesní robotníci z Heľpy, Liptovskej Tepličky, Východnej, Važca, Vikartoviec a Lendaku. Z blízkych dedín dochádzali denne autobusmi alebo prispôbenými nákladnými autami.



Na Čiernom Váhu po víchrici, august 2007

Váh a Javorinka. Vedúcim Lesnej správy Čierny Váh bol Vladimír Mistrík (1974 – 1984), Ing. Anton Racký (1984 – 1987), Ján Halahija (1987 – 1992), Ing. Juraj Ružička (1992 – 1997), Ing. Milan Rajniak (1997 – 1998) a Ing. Branislav Droppa (1998 – 2005), Lesnej správy Javorinka František Pačesa (1974 – 1991) a Ing. Otto Janigloš (1991 - 2005). V r. 1991 – 2002 bolo od Lesnej správy Javorinka odčlenené Polesie Dikula a v r. 1992 – 1997 od Lesnej správy Čierny Váh Polesie Chmelieneec. Vedúcim Polesia Dikula bol Ján Bábela (1991 – 2002), Polesia Chmelieneec Ján Žiak (1992 – 1994) a Dušan Lehotský (1994 – 1997). Pod Lesnú

Po 2. svetovej vojne Lesný závod Čierny Váh obhospodaroval 11 928,8 ha lesa a do konca februára 1967 mal sídlo v osade Čierny Váh, potom v Liptovskom Hrádku. Spadali pod neho polesia Brezová, Chmelieneec, Ipolitica, Dikula, Javorinka a Ráztocky.

Po reorganizácii v r. 1974 polesia zanikli a zlúčili sa do Lesných správ Čierny



Sklad dreva v Nižnom Chmelienci, 2007

správu Čierny Váh bola v r. 2001 začlenená Lesná správa Biely Váh, ktorá mala sídlo pri železničnej stanici Východná.

Súčasná Lesná správa Čierny Váh vznikla 1. 11. 2005 zlúčením lesných správ Javorinka a Čierny Váh. Organizačne spadá pod Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odštepny závod Liptovský Hrádok. Hospodári na ploche 12 526,76 ha, v lesných oblastiach 46 – Nízke Tatry, Kozie chrbty a 43 – Podtatranská kotlina.



Pri záchrannej akcii na Javorinke, 20. 6. 2007

lesníkmi Pavol Kollárik, Vladimír Halahija, Jozef Hapčo, Marián Mak, Valér Húska, Ľubomír Halahija a Martin Behárka.

Z dôvodu spracovania vetrových a podkôrníkových kalamít vyťaží Lesná správa Čierny Váh v roku 2007 cca 120 000 m³ a v r. 2008 cca 250 000 m³ dreva.

Ing. Ľ. Pitoňák
Foto F. Bizub

Významní rodáci a osobnosti obce

LEHOTSKÝ, Ján - zemiansky spisovateľ

(26. 1. 1837 Kráľova Lehota - ?)

Otec Ján Lehotský Katrenovie, úradník. Matka Mária, rod. Lehotská Slabejovie. Mal 2 sestry.

Do škôl chodil v rodisku, Nemeckej (teraz Partizánskej) Ľupči (1846), Matejovciach pri Poprade (1847), Levoči (1848) a Rožňave (1849 - 1850). Nedoštudoval, preto ho dal otec na 3 roky za kupeckého učňa do Liptovského Mikuláša. Ďalej sa vzdelával samoštúdiom v Čaplovičovej knižnici v Dolnom Kubíne (1859 - 1863).

Koncom mája 1855 odišiel na vandrovkú. Na nej bol nádeľníkom v Banskej Štiavnici a Budapešti, lekárnickým pomocníkom v Tolne a Budapešti, kočujúcim muzikantom po Novohradskej a Gemerskej stolici, kupeckým pomocníkom a čašníkom v Košiciach, poštárskym pomocníkom v Kežmarku a Lučivnej, obchodným pomocníkom v Ružomberku a Dolnom Kubíne. Ako dobrovoľník odišiel 15. 4. 1863 do poľského povstania. Potom bol obchodníkom v Hybiach a krčmárom v Liptovskom Mikuláši, kde na Vyšnom Huštáku od roku 1873 vlastnil hostinec Čárda.

Štúdiom literatúry získal národné povedomie. Vyznal sa k nemu takto: "*Kollárova Slávy dcéra a Chalúpkovo Mor ho ! to boli, čo ma prepodobili a upozornili na to, že sme všetci bratia a jednej matky synovia, Slovania.*" Písal do Obzoru dva listy z Hýb (1867) o byrnydi a do Národných novín (1873) o cholere na Liptove. Napísal verše



spomienok Zo starých časov (Slovenské pohľady 1900 a 1901) o svoje mladosti, kortešovačke a poslednej zemianskej reštaurácii 13. 10 1847. V autobiografii Prvé štvrtstoročie môjho života (Slovenské pohľady 1907) opísal zážitky z detstva, vandrovky i poľského povstania. Žartovnú poviedku Východňanský tukač mu uverejnili Národné noviny (1908). Ľudí i deje opisoval živo a vtípne. P. O. Hviezdoslav jeho tvorbu ocenil ako "*zaujímavé a napísané plynne, jadrnou a šľavnatou rečou, nadovšetko originálne veci.*"

LEHOTSKÝ, Július - banský inžinier

(6. 5. 1837 Kráľova Lehota - 13. 3. 1892 Banská Štiavnica)

Otec Alexej Lehotský, matka Agnetta, rod. Andaházyová.

Študoval v Prešove a na Banskej a lesníckej akadémií v Banskej Štiavnici (1856 - 1860).

Banský praktikant hlavného strojného úradu v Štiavnických Baniach (od roku 1860), úradník železiarní v Hronci (1863), asistent Baníckej akadémie v Příbrame (1864 - 1867), asistent Baníckej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici (1867) a dozorca železiarní v Podbrezovej (od roku 1868).

Prednášal na banskoštiavnickej akadémií všeobecné staviteľstvo, vodné cesty, cestné, mostné a železničné stavby, projektovanie a architektúru šachtových budov (1873 - 1892). Mimoriadny (1873) a riadny (1878) profesor.

Podieľal sa na modernizácii technologického zariadenia hroneckých železiarní. V Banskej Štiavnici založil nedeľnú školu, v ktorej vyučoval kreslenie, maďarčinu a dejepis.

Člen Banskosťavnickej lekárskej a prírodovedeckej spoločnosti (od roku 1874) a banský radca (1890).

F. Bizub

Osadu Čierny Váh vyhlásili za významné lesnícke miesto

Medzi významné lesnícke miesta na Slovensku pribudla lesnícka osada Čierny Váh a areál čiernovážského lesníckeho cintorína. Na slávnosti 28. 11. 2007 odhalili dve informačné tabule.

Históriu lesníctva a súčasnosť na Čiernom Váhu priblížil vedúci Lesnej správy Ing. Ľudovít Pitoňák. Nato sa k účastníkom, ktorých tvorili bývalí i terajší čiernovážski lesníci, zástupcovia obcí, katolíckej i evanjelickej cirkvi, lesníckej vysokej školy a lesníckeho výskumného ústavu, pamiatkového úradu, hostia z ďaleka i zblízka a študenti liptovskohrádockej lesníckej školy, prihovril organizačný riaditeľ Lesov SR Ing. Jozef Djubek, ktorý odhalil prvú informačnú tabuľu pred budovou Lesnej správy. Pred druhou informačnou tabuľou pod cintorínom umelecký reštaurátor Tibor Kováč z Podturne hovoril o unikátnych hodinách z roku 1803 v drevenej zvonici, ktoré spolu s hodinárom Jánom Dudášom z Ružomberka zrekonštruoval. Ing. Ján Mičovský z Lesov SR Banská Bystrica poďakoval všetkým, ktorí sa o zachovanie a zveľadenie lesníckeho cintorína ako národnej kultúrnej pamiatky pričinili. Prihovril sa aj hybský katolícky farár Mgr. Ľubomír Hajdučík, ktorému Čierny Váh ako filia patrí a vyslovil presvedčenie, že sa nájdu peniaze aj na opravu schátratej strechy kostola. Druhú informačnú tabuľu odhalil František Bizub.

Presne napoludnie začali po dlhých rokoch znova odbíjať hodiny úderom kladivka na veľký zvon. Potom položili účastníci symbolicky kyticu kvetov na hrob neznámeho lesníka, prehliadli si vnútro zvonice a kostola. Vedľa informačných tabúľ horeli fakle, na lesných rohoch pri ich odhaľovaní a v kostole hral Novum castrum quintet.

Cintorín ohradili dreveným plotom, ktorý je kópiou pôvodného. Zaslúžil sa oň Ing. Milan Profant. Zreštaurované boli náhrobné kamene a kovového kríže, z ktorých niektoré sú v tvare stromu. Na texte a obrázkoch informačných tabúľ aj informačnej brožúrky sa podieľal kronikár Kráľovej Lehoty František Bizub. Všetka zodpovednosť za rekonštrukciu areálu, ktorá stála Lesy SR štvrt milióna korún, bola však na pleciah vedúceho Lesnej správy Ing. Ľudovíta Pitoňáka z Kráľovej Lehoty.

F. Bizub

VÝZNAMNÉ LESNÍCKE MIEŠTO

Lesnícka osada Čierny Váh

Forestry settlement Čierny Váh

V roku 1361 daroval kráľ Ľudovít I. okolitý kraj zemanom z Kráľovej Lehoty. V 17. - 18. stor. začala hrádčká panstvo usadzovať na tomto území lesnícky personál (prvý horárňar vybudovali už v roku 1764).

Tu, pri ústí lipice do Čierneho Váhu (741 m n.m.), vznikla v prvej polovici 18. stor. osada Hoškova, ktorá má od r. 1897 názov Čierny Váh. K osade, pozostávajúcej z 10 domov, patrili samoty Benkovo, Dikula, Medvedzia a Ráztky. Najväčší počet obyvateľov (136) dosiahla v roku 1970. Bol tu kostol, cintorín, škola, obchod a krčma s kotlánou.

Pre splnovanie dreva stavali lesníci na okolí haly (tlačky). Od roku 1914 sa drevo prepravovalo Považskou lesnou železnicou, vedúcou z Liptovského Hrádku do Liptovskej Tepličky. Celková dĺžka jej trati bola 104 km. V osade Čierny Váh sa zachovala pôvodná drevená železničná stanica.






Čierny Váh v roku 1930
Čierny Váh v roku 1955
Považská lesná železnica v roku 1934

Túto lokalitu zaradil podnik LESY SR, š.p., Banská Bystrica, v roku 2007 medzi "Významné lesnícke miesta".

In 1961 King Louis I donated the surrounding country to yeomen from Kráľova Lehota. During the 17th-18th century the local governance started to place forestry staff in this area (first forest lodge was built in 1764). In the first half of the 18th century, settlement Hoškova (renamed to Čierny Váh in 1897) was established here, at the mouth of river Lipica and Čierny Váh. The settlement consisting of 10 houses included scattered residences Benkovo, Dikula, Medvedzia and Ráztky. The highest number of inhabitants (136) lived here in 1970. The settlement had a church, cemetery, school, and a pub with a kettle ground. Dams were constructed by foresters to float timber. Since 1914 timber has been transported by Považská forest railway which led from Liptovský Hrádok to Liptovská Teplička. The total length of the line in 2007 the state enterprise LESY SR Banská Bystrica listed this locality under the "Special Forestry Sites".

Informačná tabuľa pred Lesnou správou

VÝZNAMNÉ LESNÍCKE MIEŠTO

Lesnícky cintorín na Čiernom Váhu

Forestry cemetery in Čierny Váh

V roku 1803 postavil kráľovský komorský úrad v Liptovskom Hrádku v tunajšej lesníckej osade Hoškova (teraz Čierny Váh) pre svoj lesnícky personál drevený klasicistický kostol. Kostol bol udržiavaný lesným úradom a kľúče od neho mal hlavný lesný hájnik.

V rovnakom slohu ako kostol Najsvätejšej Trojice, ktorý bol neskôr prestavaný na murovaný, bola postavená drevená zvonica s unikátnym hodinovým strojom uloženým v drevenom puzdre. Na zvone je autorský nápis: FUSAPER FRANC LITMAN NEOGSOLI 1803. Okolo zvonice je lesnícky cintorín s pozoruhodnými kovovými krížmi, niektoré v tvare stromu. Boli tu pochovávaní lesníci a lesní robotníci, ktorí žili a pracovali v okolitých horách. Je tu pochovaný aj prof. Anton Sokol, dekan Lesníckej fakulty VŠLD vo Zvolene v rokoch 1955 - 60.

Pod cintorínom stojí štvorhranný pamätný stĺp na počesť návštevy palatína Jozefa 29. 8. 1804. Kamenný kríž poníže cintorína je z roku 1807.





Ropcov cintorín viedla trať lesnej železnice
Liptovský Hrádok - Liptovská Teplička (postavená v roku 1972)
Forest railway Liptovský Hrádok - Liptovská Teplička
led below the cemetery since 1972

Lesnícky cintorín v roku 1950
Forest cemetery in 1950

Hodinový stroj
Clock mechanism

Uvedené objekty sú národnou kultúrnou pamiatkou vo vlastníctve podniku LESY SR, š.p., Banská Bystrica, ktorý túto lokalitu zaradil v roku 2007 medzi "Významné lesnícke miesta".

In 1803 the royal chamber office in Liptovský Hrádok built a wooden classicistic church for the local forestry staff in the forestry settlement Hoškova (presently Čierny Váh). The church was governed by forestry office and the chief forester was a keys keeper. A wooden bell tower with a unique clock mechanism placed in wooden case was built in the same style as the Most Holy Trinity Church, which was later rebuilt in brick. There is an author's inscription on the bell: FUSAPER FRANC LITMAN NEOGSOLI 1803. A forestry cemetery with remarkable iron crosses, some of them in the form of trees, spreads around the bell tower. Foresters and forest workers working in the surrounding forests were buried here. Professor Anton Sokol, the dean of Faculty of Forestry in Zvolen during 1955-1960, is also buried at this place. Below the cemetery, there is a square memorial column in the honour of the visit of Palatine Josef on August, 29, 1804. The stone cross beneath the cemetery originates from 1807.

The mentioned objects are cultural monuments in the ownership of the state enterprise LESY SR Banská Bystrica, which listed this locality under the "Special Forestry Sites" in 2007.

Informačná tabuľa pod cintorínom

Kráľovolehotské výročia v roku 2008

27. 1. 1988 Zomrela v Bratislave naša rodáčka spisovateľka Krista Bendová.
20. 2. 1908 Narodil sa v Kráľovej Lehotě herec Ondrej Jariabek.
1638 Vydal Krajinský snem v Budapešti zákonný článok 65, ktorý zobral do ochrany kráľovolehotských pltníkov plaviacich drevo dolu Váhom a ďalej po Dunaji.
1688 Postavili v Hybiach evanjelický drevený artikulárny kostol pre celý horný Liptov.
1808 Vznikla lesnícka osada Svarín.
1868 Vymerali trasu železnice cez Kráľovu Lehotu a hore dolinou Bieleho Váhu.
okt. 1948 Bola uvedená do prevádzky 2. koľaj železnice Liptovský Hrádok – Východná.
1998 Zabezpečila naša obec výstavbu vodovodnej prípojky pre osadu Svarín.

Osemsmerovka

Keďže Kráľova Lehota bola uplynulých štyristo rokov prevažne evanjelická, katolícke vianočné a novoročné tradície sa tu veľmi nezakorenili. S betlehemom na Vianoce a na Nový rok preoblečení za Troch kráľov prichádzali sem chlapci z Lučivnej. Evanjelici sa v miestnom kostole schádzali na štedrovečerné Služby Božie podvečer o piatej, čo pretrváva dodnes. Katolícke rodiny chodili na polnočnú omšu do hybského kostola vyše 4 km spoločne peši. Keď

bol šoférom z povolania Martin Harman z Červeného Kúta, vozil ich autobusom. Po návrate z kostola si chodili navzájom pod okná spievať koledy, najmä pieseň:

N	S	I	R	E	I	T	S	A	P	H
R	P	O	K	L	O	N	I	Ť	V	A
K	A	R	M	O	D	J	I	I	L	M
O	S	D	S	E	O	A	E	D	U	N
N	I	K	O	Z	H	Z	I	D	Š	Y
Á	T	R	E	S	D	E	R	I	Á	S
R	E	F	I	A	Ť	C	L	S	I	Í
A	E	D	T	A	I	E	S	T	S	Ž
B	U	A	I	S	J	P	L	Á	E	O
N	R	R	A	N	D	U	A	S	M	B
J	Á	Y	A	H	R	Y	M	M	A	E
M	S	A	E	C	O	N	A	I	V	J

F. Bizub: Z dejín K. Lehoty 1361 - 2006

ANJELI, BARÁNOK, BETLEHEM,
BOŽÍ SYN, DARY, DIEŤA,
HVIEZDA, JASLE, JOZEF, MÁRIA,
MESIÁŠ, MYRHA, MUDRCI,
PASTIERI, POKLONÍŤ, RADOŠŤ
SLAMA, SPASITEĽ, VIANOCE

Monika Gabčová

Spoločenská rubrika (Tretí štvrt'rok 2007)

Narodili sa:	Šimon Špendel	09. 08. 2007
	Oliver Gurán	18. 08. 2007
Dožili sa životného jubilea:	50 rokov Samuel Lehotský	08. 09. 1957
	Libor Lehotský	20. 09. 1957
	Andrej Štefánák	26. 09. 1957
	55 rokov Oľga Glejdurová	04. 07. 1952
	60 rokov Janka Sadloňová	03. 08. 1947
	Peter Lehotský	05. 08. 1947
	65 rokov Pavel Lehotský	03. 07. 1942



KRÁĽOVA LEHOTA, obecný časopis. Vychádza štvrt'ročne. Vydáva Obecný úrad Kráľova Lehota. Redakčná rada: Ing. Jozef Cerovský, Milan Lehotský, Jozef Lesák, Vladimír Kaprini. Redaktor a grafická úprava: František Bizub, 032 33 Kráľova Lehota 164, tel.: 0907 652406, e-mail: bizubf@mag-net.sk. Tlač: REPROservis - DTP štúdio Liptovský Mikuláš. Náklad: 230 kusov.